

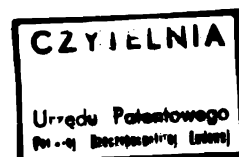

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 30.06.77 (P. 199288)

Zgłoszenie ogłoszono: 26.02.79

Opis patentowy opublikowano: 31.08.1981

Int. Cl.² A61B 17/02

Twórca wynalazku: Feliks Ćwioro

Uprawniony z patentu: Akademia Medyczna, Wrocław (Polska)

Narzędzie do odsłaniania gałęzi żuchwy podczas operacji na kości żuchwy

1

Przedmiotem wynalazku jest narzędzie do odsłaniania gałęzi żuchwy podczas operacji na kości żuchwy, znajdujące zastosowanie zwłaszcza przy operacji progenii ze szczególnym przeznaczeniem do poeracji progenii wykonywanej według zmodyfikowanej metody Dal Ponta.

Operacja progenii polegająca na strzałkowym rozszczepieniu gałęzi żuchwy z dojścia wewnątrzustnego wymaga odsłonięcia wewnętrznej powierzchni gałęzi żuchwy w celu umożliwienia przecięcia wewnętrznej zbitej blaszki gałęzi, poziomo powyżej otworu żuchwowego, od tylnego do przedniego brzegu gałęzi. W czasie operacji niezbędna jest dobra i stała kontrola wzrokowa wewnętrznej powierzchni gałęzi żuchwy, na obszarze od przedniego do tylnego brzegu gałęzi i od otworu żuchwowego do wcięcia półksiężycowatego żuchwy.

Nie jest znane specjalne narzędzie chirurgiczne do odsłaniania gałęzi żuchwy w tego typu operacjach. Dotychczas do tego celu używa się zazwyczaj narzędzia chirurgicznego stosowanego w innych operacjach, np. haka do ran typu kocher płaski, który jest utworzony z płaskiego uchwytu i pręta zakończonego płaskim hakiem odgiętym pod kątem prostym w stosunku do osi pręta. Podczas operacji hak przylega do przedniego brzegu gałęzi żuchwy tylko swoją przednią krawędzią i wobec tego nie jest przez cały czas możliwe utrzymanie przez asystę stałego jego położenia, szczególnie podczas przecina-

2

nie haka nie tylko powoduje utratę widoczności pola operacyjnego, lecz grozi uszkodzeniem naczyń kwionosnych, nerwów lub tkanek miękkich, co może prowadzić do powikłań w czasie trwania zabiegu. Każda zmiana położenia haka wymaga ponownego ustawienia go, a w konsekwencji wywołuje przerwę w operacji, wydłużając niebojętny dla operowanego czas trwania zabiegu.

Z opisu ogłoszeniowego RFN nr 25 03 404 znane jest urządzenie rozwierające stosowane do leczenia zębów lub jamy ustnej. Składa się ono z zakrzywionej części manipulacyjnej w postaci pręta, do którego z jednej strony zamocowana jest nastawnie rękojeść, a z drugiej strony płytką łączącą, mającą wzdłużnie ukierunkowane wycięcia szczelinowe. Do płytki tej z jednej strony zamocowana jest płytką formująca do przytrzymywania brzegów rany względnie policzków pacjenta, a z drugiej strony uchwyt rozwierający do przytrzymywania płatków błony śluzowej szczęki. Zarówno uchwyt jak płytką mają wzdłużnie wykonane rowki i usytuowane są względem siebie krzyżowo. Elementy te mogą być w stosunku do siebie przesuwane i nastawiane, a potem zamocowane na stałe za pomocą śruby przykręcającej do płytki łączącej.

Urządzenie to ma charakter uniwersalnego haka, którego przeznaczenie można zmieniać zależnie od tego czy mocuje się do niego płytką formującą czy nie, jednak nie nadaje się ono do odsłaniania wewnętrznej powierzchni gałęzi żuchwy przy stabilnym

utrzymywaniu narzędzia w wymaganej pozycji przez cały okres operacji, ponieważ nie ma części ~~chwytnej~~ przeznaczonych do objęcia gałęzi żuchwy. ~~Wycięcie półksiężycowate żuchwy.~~

Przedmiotem wynalazku jest narzędzie do odsłaniania gałęzi żuchwy podczas operacji na kości żuchwy, wykonane z odpornej na korozję stali stopowej, mające postać dźwigni z uchwytem. Istota wynalazku polega na tym, że łamana dźwignia wykonana jest z płaskiej taśmy, a uchwyt jest do niej poprzecznie przytwierdzony, ma kształt walcowy i jest ustawiony w płaszczyźnie taśmy, zaś z drugiej strony dźwignia zagięta jest pod kątem prostym i ma w tej zagiętej części jednostronnie otwarte boczne wycięcie, stanowiące obejmę, zakończone haczykowatym zaczepem, odgiętym w stronę przeciwną do uchwytu. Zależnie od potrzeb, boczne wycięcie wykonane jest od prawej lub od lewej krawędzi zagiętej części taśmy widzianej od strony uchwytu, przy czym obrys wycięcia zbliżony jest kształtem do litery C, natomiast zaczep jest odgięty pod kątem prostym.

Narzędzie zgodne z wynalazkiem zapewnia stabilne i pewne utrzymywanie go podczas operacji nawet przy drganiach i wstrząsach wywoływanych przez narzędzia chirurgiczne przy rozszczepieniu gałęzi żuchwy. Pozwala ono na dobre odsłonięcie pola operacyjnego i dobrą widoczność gałęzi żuchwy. Dzięki temu czas trwania operacji może być skrócony, zaś możliwość spowodowania uszkodzeń naczyń krwionośnych nerwów czy tkanek miękkich jest wyeliminowana do minimum.

Przedmiot wynalazku jest przedstawiony w dwóch przykładach wykonania zilustrowanych rysunkiem, na którym fig. 1 przedstawia narzędzie do odsłaniania lewej gałęzi żuchwy w widoku od wewnętrznej części łamanej dźwigni, fig. 2 — to samo narzędzie w widoku od zagiętej części dźwigni, fig. 3 — to samo narzędzie w widoku z boku, fig. 4 — narzędzie do odsłaniania prawej gałęzi żuchwy w widoku od wewnętrznej części łamanej dźwigni, zaś fig. 5 — to samo narzędzie w widoku od zagiętej części dźwigni.

Przykład I. Pierwsze przykładowe rozwiązanie zgodne z wynalazkiem przedstawia narzędzie przeznaczone do odsłaniania lewej gałęzi żuchwy. Jest ono wykonane z odpornej na korozję stali chromowo-niklowej. Utworzone jest ono z łamanej dźwigni 1 wykonanej z płaskiej taśmy stalowej o grubości około 3 mm. Do jednego, nieco zwężonego, końca dźwigni 1 jest poprzecznie przylutowany walcowy uchwyt 2 ustawiony w płaszczyźnie taśmy, o średnicy około 10 mm i długości około 70 mm. Druga końcówka dźwigni 1 ma zagiętą część 3 ustawioną pod kątem prostym w stosunku do dźwigni 1, przy czym ta zagięta część 3 od lewej krawędzi, widzianej od strony uchwytu 2, ma wykonane boczne wycięcie 4, stanowiące obejmę kości żuchwy,

którego obrys jest podobny do litery C. Wycięcie 4 jest u góry zakończone haczykowatym zaczepem 5, odgiętym w stronę przeciwną do uchwytu 2.

Przykład II. Drugie przykładowe rozwiązanie zgodne z wynalazkiem przedstawia narzędzie przeznaczone do odsłaniania prawej gałęzi żuchwy. Różni się ono od opisanego w pierwszym przykładzie tylko tym, że zagięta część 3 dźwigni 1 od prawej krawędzi, widzianej od strony uchwytu 2, ma wykonane boczne wycięcie 4.

Odsłonięcie gałęzi żuchwy podczas operacji na kości żuchwy uzyskuje się przez wprowadzenie narzędzia podokostnowo, po nacięciu i odwarstwieniu płata śluzówkowo-okostnego od wewnętrznej powierzchni gałęzi żuchwy. Wycięcie 4 służy do zaczepienia o dziobasty wyrostek żuchwy, a haczykowaty zaczep 5 do oparcia o wcięcie półksiężycowate od strony zewnętrznej gałęzi żuchwy. Zaokrąglona część wycięcia 4, która jest przeciwnie usytuowana do zaczepu 5, służy do opierania o przednią część gałęzi żuchwy. Dźwignia 1 służy do odchyłania tkanek ku górze i tyłowi, co zapewnia odsunięcie tkanek miękkich i odsłonięcie przedniego brzegu i wewnętrznej gałęzi żuchwy. Wycięcie 4 zapewnia dźwigni 1 stabilne osadzenie na półksiężycowatym wcięciu i dziobastym wyrostku żuchwy. Narzędzie zapewnia zarazem utrzymywanie w odchyleniu ku tyłowi głowy operowanego.

Zastrzeżenia patentowe

1. Narzędzie do odsłaniania gałęzi żuchwy podczas operacji na kości żuchwy, wykonane z odpornej na korozję stali stopowej, mające postać dźwigni z uchwytem, **znamiennie tym**, że łamana dźwignia (1) jest wykonana z płaskiej taśmy, a uchwyt (2) jest do niej poprzecznie przytwierdzony, ma kształt walcowy i jest ustawiony w płaszczyźnie taśmy, zaś z drugiej strony dźwignia (1) zagięta jest pod kątem prostym i ma w tej zagiętej części (3) jednostronnie otwarte boczne wycięcie (4), stanowiące obejmę kości żuchwy, zakończone haczykowatym zaczepem (5) odgiętym w stronę przeciwną do uchwytu (2).

2. Narzędzie według zastrz. 1, **znamiennie tym**, że boczne wycięcie (4) jest wykonane od prawej krawędzi zagiętej części (3) dźwigni (1), widzianej od strony uchwytu (2) i ma obrys zbliżony kształtem do litery C, natomiast zaczep (5) jest odgięty pod kątem prostym.

3. Narzędzie według zastrz. 1, **znamiennie tym**, że boczne wycięcie (4) jest wykonane od lewej krawędzi zagiętej części (3) dźwigni (1) widzianej od strony uchwytu (2) i ma obrys zbliżony kształtem do litery C, natomiast zaczep (5) jest odgięty pod kątem prostym.

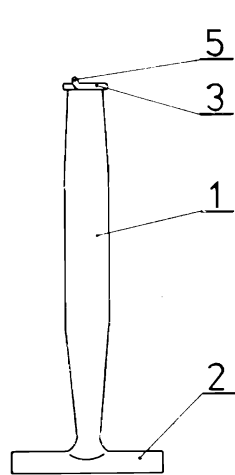

Fig.1

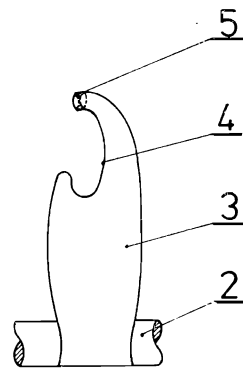

Fig.2

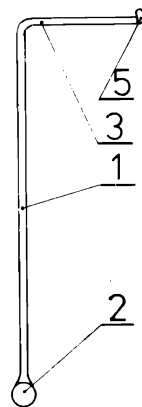

Fig.3

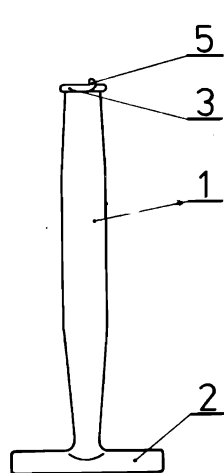

Fig. 4

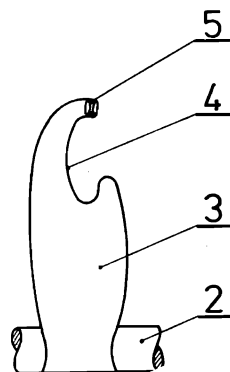

Fig.5